

ДИМИТЪРЪ ГЮЗЕЛЕВЪ

**ПЪРВИТЪ
ЛЪЧИ
НА
СВОБОДАТА**

СКОПИЕ 1941

На г. Васил Бучков
и чай-добрѣ мушова
24-VII-941 Скопје *Гюзелев*

ДИМИТЪРЪ ГЮЗЕЛЕВЪ

**ПЪРВИТЪ
ЛЪЧИ
НА
СВОБОДАТА**

СКОПИЕ 1941

Печатница „Крайничанецъ“ А. Д. – Скопие

НИЕ СМЕ БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛИСТИ !

(Речь, държана въ Скопие на 14-IX-1941 год.
по случай образуване националния клуб).

Драги другари Скопјани !

Кое е онова възвишено чувство, което ни събира тука така сплотени и единни? Кое е онова вдъхновение, което ни обединява и ни кара така фанатично да се уплътваме тукъ съ еднакви мисли и еднакви очаквания? Кое е онова ентузиазирано чувство, което ни разкрива най-тъмнитъ дълбини на нашата богата македонска душа, за да врѣхлетимъ къмъ това историческо кафене, което носи споменитъ на много съзаклятия, срещи на другари революционери?

Това чувство, драги другари, е нашия български национализъмъ. Ние смѣло и пророчески заявяваме предъ всички живи и мъртви, присъствающа и отсъствающа, че сме български националисти, че сме били такива и че ще останемъ такива (Бурни ржкоплѣскания). Ние сме националисти отъ днѣ душата, откогато съществуваме, нашето битие е съчетано отъ българския национализъмъ и ние сме отѣлотворение на българския национализъмъ. Той е наша душа и наше тѣло, той е наше въруо, наша единствена идеология! Въ името на него ние сме се родили, въ името на него ние сме се борили и въ негово име ще умремъ (Овации). И когато викнемъ юнашки, отъ все сърдце и душа, когато расперимъ криле предъ нашата измжчена родина Македония и викнемъ : Майко наша, любима

и скъпа наша Македонно, ние сме твои чада, за тебе сме се борили и за тебе ще умремъ! Приеми нашата изповѣдь, че ние сме български националисти! Тогава едно чувство на национална гордостъ ни въздига до небесата, където се сливаме съ безсмъртнитѣ духове на нашитѣ национални героимъжченици!

Ние сме националисти, защото цѣлата наша славна история е създадена отъ такъвъ горещъ български национализъмъ. И нека направимъ една екскурзия по нашето трънливо, но славно минало, за да видимъ, кое бѣше онова чувство, което, не само въ много критически моменти спаси нашия народъ отъ унищожение, ами го въздигна на степенъта на една величава нация. Това бѣше нашия български национализъмъ, така борчески, така идеаленъ, така динамиченъ и социаленъ. (Овации).

Кое бѣше онова чувство, което вдъхновяваше Светитѣ братя, нашитѣ равноапостоли Кирилъ и Методий, за да извършатъ единна смѣла атака на византизма и православieto, за да измислятъ първата словенска азбука, първия български книжовенъ езикъ, първата българска книга и национална литература? Само чрезъ мистичната сила на българския национализъмъ, Светитѣ братя можеха да нанесатъ такъвъ небивалъ ударъ на Византия, тая плесенясала печурка край Босфора. Има ли по-яко чувство отъ националното, което може така силно да водушевява и да тласка Светитѣ братя на бунтъ противъ религиознитѣ догми и да създаде, въ епохата на ереситѣ и обскурантизма, национално българско християнство, чрезъ нашата родна речъ и слово, за да я прослави по цѣлия словенски свѣтъ и да създаде литературенъ езикъ, на който сега още се молятъ 200 милиона православни християни по свѣта? Това бѣше първия подвигъ на нашия национализъмъ, първото наше културно движение, първата пробуда на самостоятелно нацио-

нално творчество, първо самосъзнание на българския гений, първият бунт на българския субект, против всички чужди влияния на нашия национален дух. И нека да изтъкнемъ, че раждането на първия културен акт на нашия български национализъмъ стана въ Македония. Така тя стана земя на здравия български национализъмъ, защото първа показа предъ свѣта нашето национално Азъ! (Овация). Възкръсна като една стихийна сила нашия български национализъмъ отъ Македония и създаде такива свои апостоли като Кирилъ и Методий, които прославиха името ни по цѣлия свѣтъ и ни подигнаха до пиедестала на първитъ културни народи въ Европа. Тоя день бѣше деньтъ на ливуващия български духъ който тръгна така съ ембли крачки напредъ, съ небиваль устремъ, съ нечувено геройство?

Кое бѣше онова чувство, което потикна Климента Охридски да събере младитъ 3500 труженици, и като апостоли на Кириловото национално християнство, да сноватъ по свещената българска земя Македония, да да го вдъхновятъ съ вълшебнитъ слова на светитъ апостоли? Това бѣше богатия съ идеи и вдъхновенъ български национализъмъ. Той бѣше силата, той бѣше импулса, той бѣше устрема и полета, който създаде такива ученици! Него ние днесъ възпѣваме, него ние изповѣдваме и за него се боримъ—българския национализъмъ (Овация).

Кое бѣше онова чувство, съ което, изъ измжченитъ бедни души-македонски селяни, попъ Богомилъ създаде нашето и европейското първо социално учение и спаси държавата ни отъ спекулантитъ, лжедуховницитъ и лихваритъ фарисей? Това бѣше здравия социаленъ български национализъмъ, който винаги е стоялъ на браника на отечеството и зорко е дебнеалъ всички неджзи въ нашето общество, за да ги лъчи и спаси държавата и народа ни отъ гибель. Каква слава и величие изживѣ нашия бъл-

гарски национализъмъ въ лицето на богомилското социално учение и съ неговитѣ безбройни мъченици, паднали като герои на социалната правда? Ето го величието на нашия национализъмъ, ето откъде ние черпѣхме нашата сила, нашата мощь, стимула за нашата величава революционна борба! И кой може насъ да победи съ такава мощна сила, която горѣше въ нашитѣ сърдца и съ пламъка си унищожаваше всички пречки на нацията ни! Ето, виждате нашия борчески, български национализъмъ какво е той създалъ! (Овации).

Кое бѣше онова мощно юнашко чувство, което охрабри Самуиловитѣ армии да се биятъ 40 години съ единъ организиранъ и богатъ противникъ, какъвто бѣше Византия? Това бѣше българскиятъ национализъмъ, който ги вдъхновяваше, крепѣше и имъ даваше сила за да унищожаватъ неприятеля. Това бѣше онзи селски богомилowski национализъмъ, който се схождаше съ жизненитѣ интереси на нацията ни, за да издигне гранитна стена противъ врага. И ето, благодарение на този национализъмъ, царь Самуилъ, като великъ народенъ юнакъ, въздигна гордо знамето българско високо, за да ни остави такъвъ горещъ пламъкъ къмъ свободата, такава любовъ къмъ родината, както това се прояви по величественъ начинъ въ безбройнитѣ народни възстания на Петра Деляна, Георги Войтеха, парика Лазара и богомилитѣ презъ единадесети вѣкъ, вѣкътъ на черното византийско робство.

Ето ви другари единъ величественъ резултатъ на една плеада борци, поклонници на българския национализъмъ, негови самоотвержени поборници. За него тѣ се дигаха, за него мрѣха, защото той — българскиятъ национализъмъ — се сливаше съ вѣковнитѣ тежнениа на българския народъ къмъ освобождение и обединение.

Кое бѣше онова дълбоко народно съзнание, будно и дейно чувство, което ни запази като нация,

която устоя и не загина презъ цѣлото петстотинъ годишно робство подъ турцитѣ? Не бѣше ли това българскиятъ национализъмъ, вкорененъ въ душитѣ на нашитѣ селяни, които чрезъ своята света православна Кириловска и Богомиловска вѣра, чрезъ своя битовъ животъ и здравия народенъ моралъ, тачеха всичко народно, бранѣха го отъ грѣцкитѣ фанариоти и турцитѣ агаряни, за да самосъхранятъ своето и славно българско име въ сърдцата си и да го провятъ така мощно, така възкресително презъ време на нашето славно възраждане!

Само единъ народъ съ такова славно минало, съ такива великани и съ такова яко, биологично вкоренено национално чувство, можеха да устоятъ на вратитѣ на изтока и на запада, и да не забравятъ, че сж българи! (Бурни ржкоплѣскания)

А коя бѣше онази духовна сила, мощна и велика, която ни правѣше презъ време на непоносимата сръбска тирания такива борци, такива титани и великани, да не дадемъ да се загнизди сръбизма въ душитѣ ни? И ето, пакъ се яви българскиятъ национализъмъ, като чувство, като морална сила, но съща неизчерпаемъ огънь на безбройни поколѣния, за да ни вдъхнови, за да ни подкрепи и въоржжи срещу врага. а за родъ и родина да се боримъ и гинемъ.

Нека бжде единъ пжтъ за винаги, следователно, ясно, че въ нашитѣ души гори огънятъ на българския патриотизъмъ, че отъ него сме ние черпили вдъхновиние и сила и че въ името на него сме се борили, за да тържествува днесъ отъ Охрида синь до златна Добруджа и отъ Дунава до Егея, българската свобода, величието за българската нация и славния български тронъ. Съ тоя български национализъмъ сме задоени, съ неговото знаме сме се борили и съ него ще умремъ за Родината! (Овации).

И ето, въоржжени презъ вѣковетѣ съ такъвъ национализъмъ, съ такава национална българска

идеология, ние искаме днесъ, когато изгрѣ слънцето на свободата, да приберемъ въ националния клубъ здравитѣ патриоти, и чрезъ тѣхъ, и съ тѣхъ, да организираме свободата, за да ѝ дадемъ такова съдържание, каквото сме мечтали, каквото заслужава единъ поробенъ народъ и за каквато е достоенъ тоя, който въ недрата си таи такъвъ патриотизъмъ. И нека сега, въ името на тази пжтеводна звезда — българскиятъ национализъмъ — извикнемъ мощно българско ура, за да тръгнемъ здрави и бодри предъ фронта на държавата, и единни и мощни, да се боримъ за величието на българската нация, за успѣха на държавата и за славата на българския тронъ! (Овации).